

ШАПРАН Є.М., д.т.н., професор, НТУ «ХПІ»

МАЩЕНКО Р.В., аспірант, НТУ «ХПІ»

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИМИ РИЗИКАМИ В ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

У сучасних умовах відбуваються значні зміни в інвестиційній стратегії підприємств. Ситуація супроводжується динамічними змінами в структурі джерел фінансування інвестиційних проєктів та методах їх оцінювання. Особливо важливим стає управління ризиками інвестиційного проєкту на підприємствах в умовах воєнного стану в Україні.

Сьогодні традиційні управлінські підходи до оцінки інвестиційних проєктів не завжди відповідають вимогам зацікавлених сторін, таких як власники підприємств, інвестори та замовники. Тому важливим стає розробка організаційно-економічного механізму управління ризиками інвестиційних проєктів на рівні підприємства. Дослідження в цьому напрямку є надзвичайно актуальними і повинні базуватися на об'єктивному визначенні проблем, зокрема на мікроекономічному рівні, і вимагають теоретичного обґрунтування.

Управління підприємницькими ризиками в процесі реалізації інвестиційних проєктів є критичним елементом для забезпечення успішності та ефективності інвестиційних ініціатив. Підприємницькі ризики включають широкий спектр небезпек, які можуть виникнути під час здійснення інвестиційних проєктів і впливати на їхні результати.

Розглянемо ключові аспекти управління підприємницькими ризиками в контексті інвестиційних проєктів. Важливим є ретельний аналіз можливих ризиків, які можуть виникнути на різних етапах реалізації проєкту, а також визначення і категоризація ризиків (фінансові, технічні, ринкові, правові тощо).

Необхідним є визначення ймовірності та впливу кожного ризику на проєкт та врахування взаємодії різних ризикових факторів і їхніх можливих наслідків.

Розробка стратегій для кожного ідентифікованого ризику, включаючи стратегії уникнення, зменшення, передачі та прийняття ризику обумовлює створення плану дій для кожної стратегії управління ризиками.

Систематичний моніторинг ризиків протягом всього проєкту дозволить вчасно виявити нові ризики і вжити заходи для їх вирішення.

Важливим є використання страхування для зменшення фінансових наслідків деяких ризиків та використання фінансових інструментів для управління фінансовими ризиками. Ефективна комунікація з усіма зацікавленими сторонами про ризики і заходи їх управління. Залучення керівництва, інвесторів та інших учасників проєкту до процесу управління ризиками. Після завершення проєкту необхідно проаналізувати результати інвестицій та ефективність заходів з управління ризиками. Впровадження виправлень і вдосконалень у майбутніх інвестиційних ініціативах.

Загальний підхід до управління підприємницькими ризиками в інвестиційних проєктах полягає в систематичному, комплексному та прозорому підході до ідентифікації, оцінки та управління ризиками для досягнення успішних результатів. Аналіз інвестиційних проєктів в умовах ризику й невизначеності необхідний не тільки для отримання додаткових відомостей перед ухваленням рішення про доцільність реалізації проєкту, але й для передбачення заходів захисту від можливих фінансових втрат. Іншими словами, аналіз служить не лише для отримання додаткової інформації, але і для передбачення конкретних організаційних, технічних, фінансових, правових та інших заходів, які вживають учасники проєкту з метою управління проєктними ризиками. Це включає такі заходи, як страхування, резервування, адаптація тощо.

Список літератури:

1. **Дудко П. М.** Сучасні тенденції розвитку бізнес-технологій у підприємстві // Проблеми економіки. – 2017. – №3. – С. 170–174. – Режим доступу: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2017-3_0-pages-170_174.pdf.
2. **Кай О.** Інтернет речей в Україні: чим корисний для бізнесу зараз і які його перспективи. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://delo.ua/business/internet-recei-v-ukrayini-cim-korisnii-dlya-biznesu-zaraz-i-yaki-iogo-perspektivi-424611/>

Бібліографія: ШАПРАН Є.М., МАЩЕНКО Р.В. Управління підприємницькими ризиками в процесі реалізації інвестиційних проєктів / Є.М. ШАПРАН, Р.В. МАЩЕНКО // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2023 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2022. Т. 2 : Труди XIV-ої Міжнародної науково-практичної Internet-конференції студентів та молодих вчених «Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність «Форвард-2023» 26 грудня 2023 р. – 2023. С. 193-195